

владе (Министарског савета) а не Народне скупштине. Скупштина је била другоразредни чинилац који су кнез и влада држали под контролом.

ГЛАВА ДРУГА

ПОЧЕЦИ ДЕМОКРАТИЗАЦИЈЕ СРБИЈЕ И СТВАРАЊЕ УСЛОВА ЗА ЈАЧАЊЕ И УСПОСТАВЉАЊЕ ПАРЛАМЕНТАРИЗМА

1. Устав Србије од 1869 (Намеснички устав)

С Михаилом су оживеле ауторитарне амбиције кнеза. Он је био апсолутиста као и отац му Милош, само што је то радио у завијеној форми па се за њега говорило да је просвећени апсолутиста. Уствари, Михаило је перфидније спроводио своју вољу и то преко чиновничког апарата који му је био потпуно потчињен. Незадовољство кнезом Михаилом је довело до његовог убиства (1868) у Кошутњаку, приликом шетње, и до успостављања Намесничке владе за малолетства новог кнеза Милана Обреновића.

Михаилов одлазак с кнежевског престола и успостављање намесништва за малолетства Милана Обреновића наговестило је нову фазу уставног развитка Србије. Спровођење уставне реформе Намесништво на челу са Ј. Ристићем је оправдало потребом даље европеизације Кнежевине Србије. Но и пре Михаиловог убиства српски политичари, пре свих Ј. Ристић, су предлагали кнезу спровођење неопходних уставних реформи и ради тога и доношење једног либералног (полулибералног) устава који би створио привид демократизације друштвено-политичког живота. Намесништво је желело да бројне Михаилове реформе уобличи и заокружи једним уставом који би значао дефинитивни раскид са преживелим Турским уставом. То је и учињено од стране Велике народне скупштине која је јуна 1869. заседала у Крагујевцу и усвојила нов српски, популарно назван Намеснички устав. Овај устав уводи једну врсту стидљивог парламентаризма. Најзначајнија новина овог Устава је увођење Народне скупштине у организацију врховне власти у Србији и развлашћивање некад моћног Државног савета што је, истина, учињено и Михаиловим законом од 1861. Иако је Србија дефинисана као наследна уставна монархија са народним представништвом. Устав није доследно спровео